

P6_TA-PROV(2009)0309

Kvinnors rättigheter i Afghanistan

Europaparlamentets resolution av den 24 april 2009 om kvinnors rättigheter i Afghanistan

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Afghanistan, särskilt resolutionen av den 15 januari 2009 om budgetkontrollen av EU-medlen i Afghanistan¹,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen från Europaparlamentets delegation för förbindelserna med Afghanistan och från Wolesi Jirga (underhuset i Afghanistans parlament) av den 12 februari 2009,
- med beaktande av slutförklaringen från den internationella konferensen om Afghanistan, vilken hölls i Haag den 31 mars 2009,
- med beaktande av Nato-toppmötets förklaring om Afghanistan, som utfärdades av de stats- och regeringschefer som deltog i Nordatlantiska rådets möte i Strasbourg och Kehl den 4 april 2009,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen från EU:s och Förenta staternas utrikesministrar av den 6 april 2009 om lagstiftningen i Afghanistan,
- med beaktande av artikel 115.5 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Afghanistan är part i ett flertal internationella avtal om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, framför allt konventionen om eliminering av allt slags diskriminering av kvinnor och Internationella konventionen om barnets rättigheter.
 - B. I artikel 22 i Afghanistans statsförfattning av den 4 januari 2004 anges att ”Afghanistans medborgare, män och kvinnor, har lika rättigheter och skyldigheter inför lagen” och denna statsförfattning står i överensstämmelse med de internationella avtal som Afghanistan ratificerat.
 - C. I Afghanistans familjelag finns det sedan slutet av sjuttioalet vissa föreskrifter som tillerkänner kvinnor rättigheter inom hälsovården och undervisningen och denna lag håller på att ses över för att den ska stå i samklang med statsförfattningen från 2004.
 - D. Efter Bonnavalet har det i juni 2002 inrättats en oberoende kommission för de mänskliga rättigheterna. Den förestås av Sima Samar och har spelat en avgörande roll för att försvara de mänskliga rättigheterna.
 - E. Nyligen godkände bägge kamrarna i Afghanistans parlament det nya lagförslaget om shiitiska kvinnors personliga ställning. Detta innebär att kvinnornas rörelsefrihet snävt begränsas, att de inte får avlägsna sig från sina hem annat än i ”lovliga ärenden” och att de sexuellt måste ställa upp på sina mäns önskemål, så att "våldtäkt inom äktenskapet"

¹ Antagna texter, P6_TA(2009)0023.

blir lagligt, vartill kommer att diskrimineringen av kvinnor gynnas i frågor som gäller äktenskap, skilsmässa, arv och möjlighet till utbildning, vilket strider mot internationella normer för de mänskliga rättigheterna, framför allt kvinnors rättigheter.

- F. Detta lagförslag, som skulle beröra mellan 15 och 20 % av befolkningen är än så länge inte blivit gällande lag, eftersom det ännu inte offentliggjorts i Afghanistans officiella tidning, trots att landets president Hamid Karzai redan undertecknat det.
 - G. Lagförslaget har föranlett kritik, både i Afghanistan och utomlands, och har därför återförvisats till Afghanistans justitieministerium för att man ska få bekräftat att lagtexten är förenlig med de skyldigheter som landets regering påtagit sig med hänsyn till de internationella konventionerna om kvinnors rättigheter och om de mänskliga rättigheterna överlag och dessutom med hänsyn tagen till statsförfattningen.
 - H. Våldshandlingar mot aktivister, framför allt sådana som försvarar kvinnors rättigheter, fortsätter än i denna dag. Många har fallit offer för militanter och radikaler, bland annat den afghanska kvinnorrättsförkämper och provinsrådsledamoten från Kandahar i Afghanistan, Sitara Achakzai, som mördades utanför sitt hem och Gul Pecha, och Abdul Aziz som dödades efter att ha anklagats för sedlighetssårande handlingar och dömts till döden av en domstol sammansatt av religiöst konservativa personer och Malai Kakar, som var den första kvinnliga polisen i Kandahar och stod i ledningen för polisroteln för brott mot kvinnor i denna stad.
 - I. Den tjugotreåriga afghanska journalisten Perwiz Kambakhsh dömdes till döden efter att ha spritt ut en artikel om kvinnors rättigheter i den islamska världen, men efter kraftfulla internationella protester ändrades domen till tjugo års fängelse.
 - J. Fortfarande kommer det in rapporter om hot och skrämselfaktik mot kvinnor som deltar i det offentliga livet eller arbetar utanför hemmet och detta har bekräftats i rapporter från FN. På senaste tiden har det rapporterats om att det är svårt att få flera flickor att delta i utbildningsväsendet, eftersom militanter och radikaler motsätter sig det.
 - K. På senaste tiden har det också rapporterats ett flertal fall där unga kvinnor tagit sina liv eftersom de velat slippa undan påtvingade äktenskap eller familjevåld.
1. Europaparlamentet kräver att det ovannämnda lagförslaget om shiitiska kvinnors personliga ställning ses över eftersom det uppenbart strider mot principen om jämställdhet mellan män och kvinnor, såsom den inskrivits i landets statsförfattning och i de internationella konventionerna.
 2. Europaparlamentet understryker riskerna med att det antas sådan lagstiftning som är avsedd att tillämpas bara på vissa befolkningskategorier och som, definitionsmässigt, gynnar diskriminering och orättvisa.
 3. Europaparlamentet rekommenderar att Afghanistans justitieministerium avskaffar alla lagar som för med sig diskriminering mellan män och kvinnor och som strider mot de internationella fördrag som Afghanistan anslutit sig till.
 4. Europaparlamentet anser det ofrånkomligt med tanke på den demokratiska utvecklingen i Afghanistan att landet ställer upp för de mänskliga rättigheterna i allmänhet och kvinnors rättigheter i synnerhet, eftersom kvinnorna spelar en avgörande roll för landets utveckling

och utan inskränkningar måste få dra nytta av sina grundläggande och demokratiska rättigheter. Parlamentet bekräftar än en gång sitt stöd till kampen mot allt slags diskriminering, också diskriminering på grundval av religion och kön.

5. Europaparlamentet erinrar om att det i Europeiska unionens strategiska dokument om Afghanistan för perioden 2007–2013 anses att jämställdheten och kvinnornas rättigheter är grundläggande frågor inom Afghanistans nationella utvecklingsstrategi.
6. Europaparlamentet uttalar sin högaktning för det mod de afghanska kvinnor visat, som demonstrerat i Kabul mot detta nya lagförslag, samt uttrycker sitt stöd till dessa kvinnor, fördömer det våld som de utsatts för i samband med demonstrationerna och uppmanar de afghanska myndigheterna att se till att de får skydd.
7. Europaparlamentet fördömer morderna på olika förkämpar för de mänskliga rättigheterna och för de afghanska kvinnornas emancipation, framför allt mordet nyligen på den regionala parlamentsledamoten Sitara Achakzai.
8. Europaparlamentet tar med bestörtning kännedom om att högsta domstolen i Afghanistan fastställt den dom, som avkunnats mot Perwiz Kambakhsh som stått åtalad för hädelse, samt uppmanar president Karzai att benåda Kambakhsh och bemyndiga till att han försätts på fri fot.
9. Europaparlamentet uppmanar Afghanistans myndigheter, också på det lokala planet, att göra allt som står i deras makt för att skydda kvinnorna mot sexuellt våld och mot alla andra slag av könsbaserat våld, samt ställa dem som begår sådana gärningar inför rätta.
10. Europaparlamentet anser att de framsteg som med stor möda gjorts för jämställdheten under de senaste åren under inga omständigheter bör få falla offer för partipolitisk kohandel under valrörelsen.
11. Europaparlamentet ger sitt stöd till att kvinnor ställt upp som kandidater i presidentvalet den 20 augusti 2009 och insisterar på att landets kvinnor ska ha rätt att oinskränkt delta i beslutsfattandet, då ju detta också är något som de har rätt till, samt ha rätt att bli valda och nominerade till högt uppsatta statsämbeten.
12. Europaparlamentet uppmanar rådet, kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att ta upp frågan om lagen om de shiitiska kvinnornas personliga ställning samt om all diskriminering av kvinnor och barn, till den del detta är någonting oacceptabelt, som inte låter sig förena med det långsiktiga åtagande det internationella samfundet ingått om att hjälpa Afghanistan med rehabilitering och återuppbyggnad.
13. Europaparlamentet vädjar till kommissionen om att den direkt ska stödja Afghanistans ministerium för kvinnofrågor, ekonomiskt och med programplaneringen, för att jämställdhetsfrågor systematiskt ska tas med inom all utvecklingspolitik för Afghanistan.
14. Europaparlamentet uppmanar FN:s utvecklingsfond för kvinnor (Unifem) att vara särskilt uppmärksam på situationen.
15. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Islamska republiken Afghanistans regering och parlament och till ordföranden för den oberoende kommissionen för de mänskliga rättigheterna.

